

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

ZDAJ SOLZE VSTRAN!
ORODJE V DLAN!
DOM ZNOVA VSTATI MORA,
OJ DOM KRASAN,
TAKO PROSTRAN,
DA BO ZA VSE PROSTORA...

Simon Gregorčič

LETNIK XLIII

MAREC-APRIL 1993

ŠT. 3-4 NO 3-4

PROF. EHRlich - ŠKOF ROŽMAN IZDAJALCA ?

Letos, 13. marca 1993, je preteklo 55 let, odkar je Hitler začel z vojaškim osvajanjem Evrope, ko je vkorakal v Avstrijo in na Dunaju oklical "Anschluss" države Avstrije k nemškemu Tretjemu Reichu.

V teh dneh, ko so npr. celjski tovarniški delavci - zlasti v Cinkarni - delili svoje simpatije med Hitlerjem in Stalinom in ko "skupine levičarskih študentov na ljubljanski univerzi niso reagirale" (Jurčec), je dr. L. Ehrlich jasno vedel, kje morajo v tej stiski stati slovenski katoličani.

Ruda Jurčec, znani slovenski novinar in pisatelj, ki je bil tiste dni urednik Slovenca, istočasno pa ljubljanski dopisnik francoske agencije Havasu in belgrajske Avale, nam v svoji knjigi "Skozi luči in sence - III.", (izšlo v Buenos Aires, 1969, Editorial Baraga S.R.1) na straneh 152 - 155 opisuje dogodek, ki sicer povzročil vojne napovedi, povzročil je pa veliko senzacijo tudi v svetovnem časopisju (Le Temps) s posledično diplomatsko nervozo med Berlinom in Belgradom.

Takole opisuje dogodek Ruda Jurčec:

"Nekaj minut zatem sem bil sam v sobi. Najbrž se ne motim, če ponovim, da je nenadno vstopil v mojo sobo doktor Matej Poštovan (član uredništva Slovenca za zunanje zadeve in ugleden starešina akademskega kluba Straža) in položil predme listek z besedilom, pisanim z Ehrlichovo roko. Naglo sem ga prebral in že tudi zasukal telefon in prosil za takojšnjo zvezo s Havasom v Belgradu.

Pri škofu Rožmanu, tudi koroškem rojaku, je Ehrlich dosegel, da je bil za nedeljo po vseh cerkvah razglašen poseben dan molitev za nesrečno Avstrijo. Zveza je bila naglo vzpostavljena in še hitreje sem besedilo prediktiral Aucouturieru. (Gustave Aucouturiere, vodja belgrajske sekcije francoske agencije Havasu). Res se je oklic naglo razširil ne samo po ljubljanski škofiji, nedelja 15. marca je bila dan molitev in žalovanja po vsej Sloveniji.

Novico je v trikolonski obliki z velikimi črkami objavil pariški Le Temps naslednji dan, v soboto zvečer, ostali pariški dnevnik pa so glasilo francoskega zunanjega ministrstva sledili v nedeljo zjutraj in enako razglašali vsemu svetu slovenski dan žalosti.

Molitve in primerne službe božje so se potem res povsod mirno opravljale in po Sloveniji dogodek ni vzbudil nobenega posebnega komentarja.

Kaj vse bi se bilo zgodilo, če ne bi bilo na nedeljo. Povsod v Nemčiji so ravno v nedeljo najbolj bučno slavili zedinjenje obeh nemških dežel. Nemški tiskovni urad je registriral samo ugodne komentarje. Kriza okoli Havasovega poročila o slovenskem žalovanju je Berlin dosegla šele v nedeljo popoldne.

Nemci znajo biti odločni in udarni in tega ni treba znova podčrtavati. Najbolj jih je prizadelo, da je Le Temps objavil novico o vabilu ljubljanskega škofa kar čez tri kolone in z mastnimi črkami. Čez nekaj minut je bil že telefonski protest nemške vlade v Belgradu.

Pozneje si nikdar nisem upal načenjati zadeve naravnost pri doktorju Korošču. Nesreča je hotela, da je bil tisto nedeljo v Belgradu in ni niti šel na izlet v okolico, odkoder bi se vrnil pozno v noč. Tako se je predsedstvo vlade ali zunanje ministrstvo takoj obrnilo nanj kot notranjega ministra, zakaj in kako je v Sloveniji prišlo do teh verskih protestnih manifestacij proti Nemčiji in zakaj je bilo Havasovo poročilo datirano iz Ljubljane.

Havasov dopisnik v Ljubljani pa je bil hkrati urednik Slovenca in šef ljubljanske podružnice Avale. Še isti večer je Korošec odredil preiskavo.

Proti deveti uri je na Avali zapel telefon notranjega ministrstva. Ob nedeljah mene ni bilo v urad in službujoči uradnik je dobil nalog, naj takoj poroča, kdaj in kako je dala Avala v svet novico o dnevu žalovanja v Sloveniji zaradi Hitlerjeve zasedbe Avstrije. Uradnik si je dal prinesiti kopije gradiva za tri dni nazaj, a nikjer ni bilo sledu o kaki novici, oddani na mreži Avale. Takoj je odgovoril izid prvega pregleda in kmalu odšel domov, ker je podružnica malo pred deseto končala z delom, potem ko je poslala zadnje gradivo uredništvom in ljubljanski radijski postaji.

Toda tedaj se je ples šele začel. Pri radijskih sprejemnikih je ostal samo radiotelegrafist (Avale) Viktor Hassl. Komaj je službujoči uradnik odšel, je spet zapel telefon in se je oglasil, izredno razburjen, podban doktor Stanko Majcen. Skoraj besnosti podobni izreki so naročali, naj takoj ob aparatu pregleda gradivo in naj najde razglas o dnevu žalovanja.

Seveda se je Hassl zaman trudil in samo še slišal, kako je podban divje treščil slušalko na svoj aparat. Nekaj minut nato se je vse pomirilo, le da je podban dodal, da terja doktor Korošec takojšnje razčiščenje cele zadeve. Posledica je bila samo ta, da Hassl potem do jutra zaradi razburjenja ni mogel v redu prejemati, ker je črke narobe slišal.

Zadnji klic z banovine je zadonel okoli druge ure zjutraj. Podban je sporočil, da je poslal slugo na Avalo - ni bilo daleč, ker smo bili v sosedni Levstikovi ulici - in ukazal, naj mu Hassl takoj izroči vse gradivo zadnjih treh dni.

Ob osmih zjutraj sem v ponedeljek prišel v urad na moj prvi obrok dela. Ves iz sebe je Hassl pritekel nadme in mi ves obupan razložil, kakšna je bila nevihta. Hoteli so ugotoviti neko novico iz gradiva Avale, toda je ni bilo.

Ni jih bilo. Hkrati pa se mi je zazdelo: doktor Korošec je vedel za moj zasebni telefon, poročilo je razposlala agencija Havas in bilo mu je znano, kdo je Havasov ljubljanski dopisnik. Toda Korošec je ukaz za preiskavo sprejel in sprožil, vendar so mu v Belgradu preneglo dvoje združili: dobro so vedeli, da je dopisnik Havasa tudi šef ljubljanske Avale, a pri centrali Avale sem imel dovolj nasprotnikov - vendar so sklepali preneglo, ko so obdolžili vodjo ljubljanske podružnice; ta pa tega ni storil kot uradnik Avale, ampak kot zasebnik v službi tuje agencije. Kazen bi mogla zadeti samo uradnika Avale, ne uslužbenca Havasa.

Ko je potem prišlo v Belgrad podbanovo uradno potrdilo, da novica ni šla iz uradov Avale, je bilo lahko zavriniti protest nemške vlade, ki bi se pač morala pritožiti v Parizu pri centrali Havasa.

Komaj je bilo mimo vihar zlata vredne pobude doktorja Ehrlicha, je prišlo do hujše križe pri Slovencu. Nemška ambasada v Belgradu je protestirala proti Kuharjevemu uvodniku 'Hitler na Karavankah'.

Ko so vsebino sporočili v Berlin, so tam čutili prikrite osti in list obdolžili, da z grdimi nameni straši pridne Slovence pred Hitlerjem. Nemškemu mnenju se je pridružil tudi predsednik vlade Milan Stojadinovič in iz Belgrada je prišla terjatev, naj list napiše nov uvodnik in sicer pod naslovom 'Kri ni voda'.

Kuhar je sedel za pisalni stroj in v nekaj minutah je bil uvodnik napisan, kajti imel je dovolj sposobnosti, da je ob takih prilikah znal enako pisati o hudiču, kakor je štiriindvajset ur poprej pisal v čast angelu ali kakemu svetniku. Ko ga je končal, mi je zaupal, da je Stojadinovič poslal navodilo celo v tem smislu, da smo znali Slovenci, Hrvati in Srbi leta 1918 prvi svetu pokazati, da 'kri ni voda'; zato je treba nemškemu narodu samo čestitati, da se je po tolikih stoletjih znašel ves pod isto streho.

Jasno je bilo: nemška vlada je hotela zmanjšati poročila o razpoloženju v sosedni Sloveniji. Ko so Kuharjev uvodnik dobili v Belgrad, so ga na ambasadi gotovo takoj prevedli in po nemški tiskovni agenciji razširili po svetu: vidite, kako misli o nacistični zasedbi Avstrije Slovenec, glasilo doktorja Korošca, voditelja katoliških Slovencev.

Slovenec je moral kloniti pred Stojadinovičem, med Srbi največjim germanofilom. Bil je med redkimi srbskimi študenti, ki so študirali na nemških univerzah. Da je zasedbo Avstrije sodil v pangermanskem smislu, priznava tudi sam v svojih spominih, ki so izšli v Buenos Airesu, kjer ponavlja dobesedno, da se je pri tem izkazalo, da 'kri ni voda'.

Kljub katastrofi, ki je prizadela nesrečno Avstrijo in po dramatičnih posledicah pri Kuharju in Havasu, sem bil ponosen na pobudo doktorja Ehrlicha. Le redko se je govorilo ali pisalo o Slovencih po svetu, vendar je na začetku tolikih hitlerjevskih zarot proti miru in vsemu človeštvu ravno pri Slovencih zadonel najčistejši in najgloblji glas vesti: OBSODILI SMO NACIZEM IN NJEGOVE ZLOČINE, KAKOR SE JE POZNEJE ENAKA OBSODBA RAZTEGNILA NAD PODOBNIMI ZLOČINI KOMUNIZMA.

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:

\$15.00 per year

\$ 1.50 single issue

Advertising: \$.45 per agata line

1987-1988

Member of Multilingual Press
Association of Ontario

Member of Canadian
Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada

Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi

646 Euclid Ave., Toronto, Ontario M6G 2T5

Edited by Editorial Board

Urejuje konzorcij Slovenske Države

Zastopnika:

Martin Duh
Calle 105, # 4311
1653 Villa Ballester
Argentina

Ludvik Jamnik
79 Watson Avenue
Toronto, Ontario
M6S 4E2
Canada

TELEPHONE & FAX #: (416)-766-4848

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA \$15.00, za Argentino in Brazilijo po dogovoru, Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija in druge države \$12.00 U.S. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

PORAVNALI SMO DOLG

Vse od izida Tolstojeve knjige 'MINISTER IN POKOLI', v kateri je podrobneje prikazal vlogo kanadskega majorja P. Barre-ja pri rešitvi kakih 6000 slovenskih civilnih beguncem, je društvo TABOR v Torontu mislilo na to, kako bi mu Slovenci izkazali hvaležnost za to humano dejanje. Po dolgem iskanju smo se obrnili na našega poslanca, g. Patricka Boyer-ja, ki je iskal na več strani, a sprva ni imel dosti upanja. Sredi lanskega decembra me je spet klical in povedal veselo novico, da mu je uspelo za majorja Barre-ja dobiti Spominsko medaljo za 125. letnico konfederacije Kanade. Zaradi majorja Barre-ja, ki je 87 let mlad, smo podelitev medalje preložili na 28. februar 1993.

To je bil naš veliki dan. V restavraciji Linden smo majorju Barre-ju pripravili slavnostno večerjo. Udeležilo se je kakih 160 gostov, med temi tudi torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič, major Barre, poslanec g. P. Boyer, rev. I. Plazar, župnik fare Marije Brezmadežne, ostali pa so bili povečini rešenci iz takratnega taborišča v Vetrinju. Ceremonier večera je bil inž. Ciril Pleško.

Najprej je povabil predsednika društva TABOR v Torontu, da je v kratkih besedah predstavil majorja Barre-ja. Omenil je, da smo majorja Barre-ja bolje spoznali šele iz Tolstojeve knjige. Barre je bil od Zavezniške vojaške uprave postavljen za komandanta Civilnega taborišča v Vetrinju, kjer je bilo kakih 6000 Slovencev. Malo stran je bilo vojaško taborišče kakih 11000 domobrancev, ki so bili med 25. in 31. majem s prevaro že vrnjeni Titu. Ko je

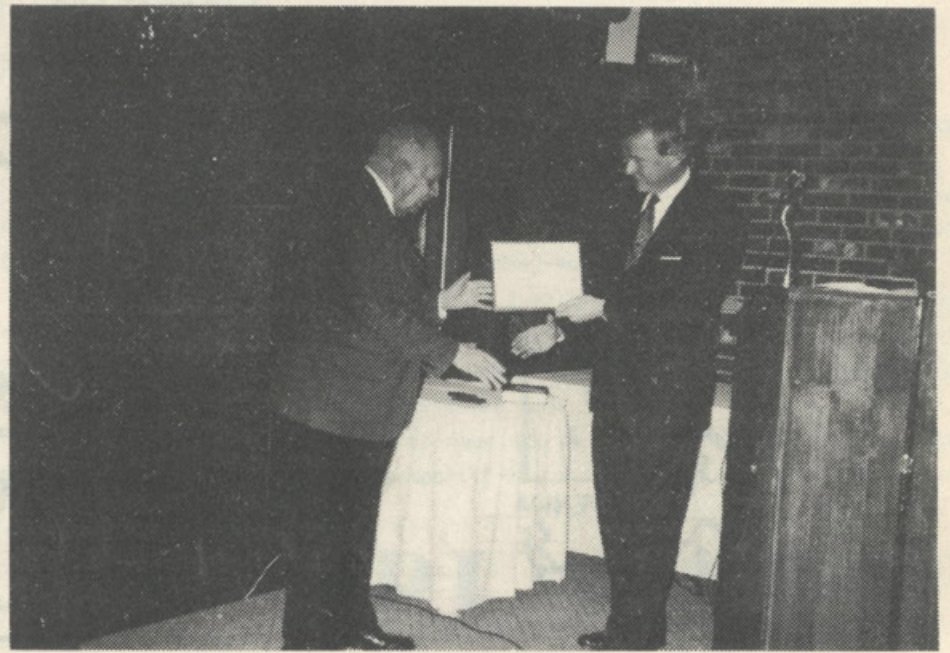
31. maja dobil ukaz, da mora za naslednji dan pripraviti za transport 3000 civilistov, se je zgrozil ob izdajstvu in krutosti tega ukaza; tudi je bil jezen, ker ga je ZVU do takrat držala v popolni nevednosti o usodi domobrancev. Tedaj sta se s predsednikom civilnega taborišča, dr. V. Maršolom, odpeljala v Celovec na višjo komando, da posredujeta. Tedaj je major Barre res uspel in s svojim nastopom preprečil nasilno vračanje civilistov.

"Major Barre, nocoj smo se zbrali, da se Vam v imenu vseh, katerim ste s svojim odločnim posegom takrat rešili življenje, javno zahvalimo in Vam izkažemo svojo hvaležnost. Pokazali ste, kako visoko cenite vrednost človekovega življenja. Vaš nastop in hrabrost sta v ponos tako Kanadi kot Sloveniji. V zahvalo smo se potrudili, da smo Vam s pomočjo našega poslanca, g. Patricka Boyer-ja, pridobili priznanje kanadske vlade. Na pobudo društva TABOR in s pomočjo g. Boyer-ja ste bili izbrani, da prejmete

SPOMINSKO MEDALJO ZA 125. LETNICO KONFEDERACIJE KANADE.

Sprejmite naše iskrene čestitke.

Poslanec P. Boyer je najprej nakratko podal potek dela, ki je majorju Barre-ju pridobil zaslužen priznanje. Sledila je osrednja točka večera: podelitev medalje majorju P. Barre-ju. Navdušen aplavz je dokazal, da nismo prišli samo na večerjo, ampak da Slovenci znamo biti tudi hvaležni, čeprav šele po tolikih letih.

POSLANEC PATRICK BOYER, Q.C., IZROČA ODLIKOVANJE

MAJOR PAUL BARRE SE ZAHVALJUJE...

Major Barre se je za izkazano mu čast najprej zahvalil poslancu Boyer-ju, potem pa še vsem drugim, ki so pri tem pomagali. Seveda ni pozabil pohvaliti Slovencev kot narod, ki ga visoko ceni. V svoji skromnosti pa je dejal, da je vse, kar je v Vetrinju storil za begunce, vedno smatral kot svojo službeno dolžnost.

Deklici Adriana in Nataša Jamnik-Sousa sta majorju Barre-ju poklonili knjigo v angleščini "THIS IS SLOVENIA", (TO JE SLOVENIJA) in šopek rdečih nageljnov.

Kot zadnji je spregovoril naš rojak, torontski nadškof, dr. Lojze Ambrožič, ki je bil takrat v Vetrinju in tako eden od rešenih. Nanizal je nekaj spominov iz Vetrinja, dodal pa je, da bi kot mladoletnik morda ostal živ, da pa je poseg majorja Barre-ja gotovo spremenil pot njegovega življenja.

Za konec smo se še enkrat spomnili majorja Barre-ja, ki je 22. februarja praznoval svoj 87. rojstni dan. Obenem smo se spomnili tudi Petričeve mame, matere treh vrnjenih in pobitih sinov, ki je prejšnji dan dočakala svoj 90. rojstni dan. Jamnikovi punčki sta tudi njej prinesli šopek, prav tako pa tudi g. Boyer-ju za njegovo ženo, ki ni mogla biti navzoča.

Bil je res večer, ki nam bo ostal še dolgo v najlepšem spominu.

S.P.

Častni gostje na slavnostnem večeru

Od tistih časov je skoraj 48 let... Dvanajst in več tisočem naših dragih je mladost umirala v naročju trpljenja polne slovenske zemlje. In poleg njih še matere z otroci, sestre, zaročenke.... Teharje, Št. Vid, Kočevski Rog in še vrsta drugih slovenskih krajev, množičnih morišc... Tragedija slovenska, nikdar pozabljenal

Po božjem načrtu smo preživeli...Major Barre je del tega načrta... Odšli smo v svobodni svet, si ustvarili domove in družine; z vero v srcu, pridnim delom in ljubeznijo do slovenske zemlje zgradili cerkve in dvorane, kjer živi slovenska beseda in misel ter postali državljani Kanade, naše dobre krusne matere. Tu najdemo svojega rešitelja, prijatelja, da se mu osebno zahvalimo za njegovo človekano delo. Kako nedoumljiva so pota božje Previdnosti!

Majorju Barre-ju zares veljajo besede Simona Gregorčiča: "Ne samo, kar velewa mu stan, kar more, to mož je storil in žan."

IKU

PRISPEVAJTE S PISMI UREDNIKU!

IZ SLOVENSKEGA TISKA

SLOVENEC

Sobota, 20. marec 1993

Ustanovljen iniciativni odbor za ustanovitev
Častnega sodišča sprave

Do resnične sprave in sožitja še ni prišlo

Ljubljana — V četrtek se je v Ljubljani sešel iniciativni odbor za ustanovitev samostojne organizacije - Častnega sodišča sprave, je sporočil Danijel Starman.

»Udeleženci so ugotovili, da kljub bližajoči se 48-letnici konca II. svetovne vojne na Slovenskem še ni prišlo do:

- resnične sprave in sožitja vseh Slovencev v demokraciji, v interesu slovenstva, slovenskega naroda in slovenske države;

- da ni bila javno ugotovljena osebna odgovornost krivih za množične poboje političnih nasprotnikov in nedolžnih civilnih prebivalcev po II. svetovni vojni na Slovenskem;

- da niso bili sprejeti predpisi o odpravi posledic komunističnega nasilja in drugi akti za moralno prenovo družbe.

Zato so menili, da je treba:

- vrniti Slovincem vero v temeljne človekove pravice, v dostojanstvo in vrednost človekove osebnosti in

- utrditi zaupanje državljanov v pravičnost, spoštovanje resnice

in pravice, v civilizacijske vrednote in obča ter trajna načela prava. To naj bi tudi bili temeljni programski cilji samostojne politične organizacije - Častnega sodišča sprave. Nova organizacija naj bi delovala na območju celotne države in bi bila organizirana po teritorialnem načelu. Njeni člani bi bili Slovenci, državljani Slovenije ali pravne osebe, ki bi pristopile k ustanovni listini. Častno sodišče sprave bi imelo občni zbor, odbor, sodni senat, nadzorni odbor in predsednika. Za ugotavljanje osebne odgovornosti za poboje po II. svetovni vojni na Slovenskem bi ustanovili senat sodišča s poroto. Častno sodišče sprave ne želi posegati v delo rednih sodišč, pač pa organizirano zahtevati od države in njenih organov, da te svoje naloge opravijo. V poroto želijo zbrati ugledne in pokončne ljudi, pravnike, zgodovinarje in druge, mlajše ljudi, ki ob koncu II. svetovne vojne še niso dopolnili deset let. Častno sodišče sprave namerava vajo ustanoviti sredi aprila, občni zbor, pa naj bi bil meseca maja, je zapisal Danijel Starman.

Coming Soon... Inside Information on Energy Efficiency

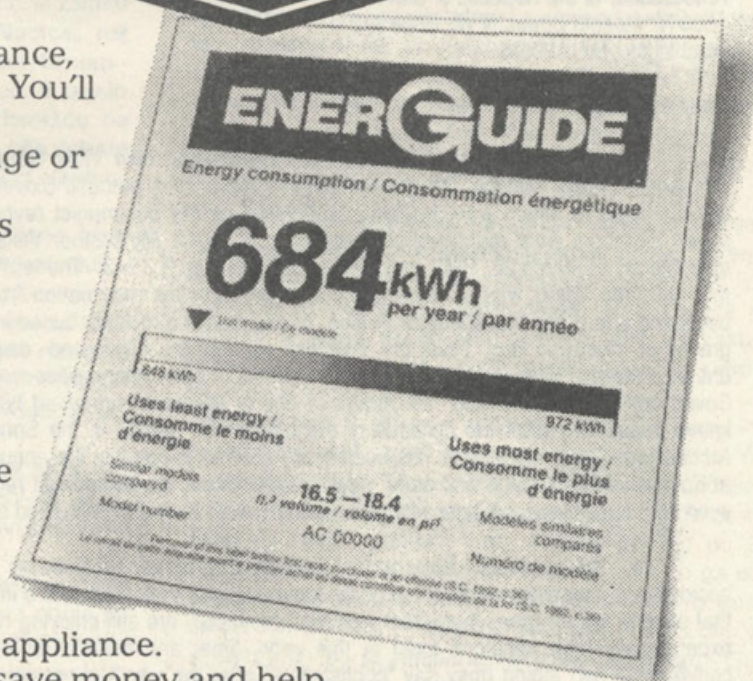
If you're looking for a new appliance, look for the new EnerGuide label. You'll find it on every new refrigerator, freezer, clothes washer, dryer, range or dishwasher, sold in Canada.

The new EnerGuide label shows the typical amount of energy an appliance will use in one year. By looking at the label, you can compare the energy consumption of one appliance to others with similar features.

The lower the number, the more energy-efficient the appliance. It's that simple.

Choosing an energy-efficient model today can add up to a lot of savings over the lifetime of the appliance.

So become energy wise. You'll save money and help the environment at the same time.

It pays to read the new **ENERGUIDE** label.

Energy, Mines and
Resources Canada

Énergie, Mines et
Ressources Canada

Canada

NEPORAVNANE KRIVICE KOMUNISTIČNEGA NASILJA

Odrpto pismo gg. Kučanu in Drnovšku

28. februarja 1993.

Gospoda Milan Kučan, predsednik Republike Slovenije in
dr. Janez Drnovšek, predsednik Izvršnega sveta!

Posebej sem Vama posredoval kopijo pisma v angleščini, ki sem ga poslal veleposlaniku Republike Slovenije v Washingtonu, gospodu dr. Ernestu Petriču, skupaj s spremnimi pismi pa še predsedniku Združenih držav Amerike g. Bill Clintonu, ameriškem zunanjemu ministru g. Warren Christopherju in več ameriškim senatorjem in kongresnikom. Vse naslovljene sem prosil, naj posredujejo, da se meni in drugim Slovincem, ki smo ameriški državljani, popravijo vsaj tiste krivice, ki jih je danes po skoraj pol stoletja komunističnega nasilja in enoumja v Sloveniji sploh še mogoče vsaj delno popraviti.

Sem eden od dveh preživelih članov zavedne slovenske katoliške Mavsarjeve družine iz št. Ruperta na Dolenjskem. (Ker komunisti niso prenesli tradicionalnih krščanskih krajevnih imen, je tudi moj domači kraj moral postati Šentrupert in skupaj z raznimi Leninovimi in Kidričevimi ulicami in trgi še vedno čaka, da se mu vrne vsaj njegovo dobro slovensko ime.) Deset članov moje družine je bilo zverinsko pomorjenih od komunistov, med njimi tudi moja mati in sestra in brat Vilko, ki je bil takrat le dvanajst let star. Poleg mene se je, hvala Bogu, rešil še brat Jože, zdaj ugledni monsignor in generalni vikar v East Helena, Montana. Seveda so komunisti tudi zaplenili (mi rečemo kar po starem: "pokradli") naša posestva, skupaj z vsemi premičninami. Poleg izgube deset dragocenih nedolžnih življenj v eni sami družini smo tako izgubili tudi vse sadove življenjskega garanja svojih staršev, bratov in sestre in domačo grudo svojih dedov.

Pred skoraj tremi leti smo tudi v Ameriki čitali in slišali o slovenski pomladi in bili prepričani, da bo vsem Slovincem v domovini in na tujem kmalu zasijalo pomladno sonce. Zelo razočarani smo! Do danes nam ni še niti eden komunistični ubijalec, oblastnik ali politik poslal vsaj pisma ali kartice, kjer bi izrazil obžalovanje za nedolžno prelito kri in druge krivice. A tudi ukradenega premoženja nam nove (ali le znova in znova preoblečene stare!) slovenske oblasti vkljub našim številnim poskusom še do danes niso vrnil. Ali si sploh lahko predstavljate, kako se počutimo ameriški in drugi Slovenci po svetu, ko n.pr. pridemo po desetletjih življenja v tujini "domov" na obisk in se moramo potikati po večkrat dragih mestnih hotelih, hiše pa, ki smo si jih s trudem zgradili, ali so jih z mislijo na svoje otroke zgradili naši starši ali dedje, so še vedno v tuji lasti in ni v njih niti sobice za resnične lastnike -- niti za kak teden življenja v Sloveniji, ki jo še vedno ljubimo kot svojo domovino?! Kot hlapec Jernej smo zahtevali pravico ali ponižno prosili zanj, hodili od vrat do vrat in najeli marsikdaj celo

odvetnike, včasih solidne in poštene, kot v mojem primeru in včasih oderuške, v upanju, da nam bodo pomagali najti pravico. Z zelo redkimi izjemami ni danes večina od nas v tem pogledu nič na boljšem kot vsa desetletja doslej in mnogi so še vedno na isti mrtvi točki, kot so bili n.pr. leta 1990 ali 1991.

Po vseh slovenskih zakonodajnih in vladnih neuspehih, bojkotih in zavlačevanju smo zdaj kot ameriški državljani začeli prositi za posredovanje tudi ameriške oblasti in vemo, da bo takih poskusov vse več ne le v Ameriki, ampak tudi po drugih državah, če ne bo sedanja oblast brez nadaljnega zavlačevanja pokazala resnično dobro voljo pri poravnavi vseh tistih krivic, ki jih je danes še mogoče popraviti.

Povedati Vam moramo, da nam voditelji mogočne Amerike vedno vljudno in kmalu odgovorijo in če bo potrebno, vemo, da bodo gotovo storili svoj delež, da nam pomagajo do pravice, vključno vrnitve naše lastnine. Tudi od Vas, ki vodite Republiko Slovenijo, upravičeno pričakujemo odgovora. (Veliko je še v izseljenstvu Slovencev lastnikov in tudi proslincev za potrdilo o slovenskem državljanstvu, ki vse do danes sploh še niso dobili niti odgovora!). Pričakujemo, da podvzamete takojšnje korake, da se nam brez zavlačevanja in bojkotiranja vrne naša ukradena nam lastnina. In še to bi Vam radi priporočali: zmanjšajte ubijalcem poštenih Slovencev, žena in otrok in drugim krivičnikom njihove neverjetno visoke pokojnine, ki jim jih je kot nagrado dodelila komunistična oblast in prihranjeni denar uporabite za podpore najbolj potrebnim v Sloveniji živečim žrtvam rdečega nasilja in enoumja. Saj sem gotov, da dobro razumete, da to ni revanšizem, ampak le zakasneli, a nujni korak v smeri človeških pravic in socialne pravičnosti in s tem tudi korak res pravne Republike Slovenije v Evropo.

S slovenskim podravom iz Amerike!

Franc Mavsar

Franc Mavsar
17910 Brazil Road
Cleveland, Ohio 44119

cc.: g. Herman Rigelnik, predsednik Državnega zbora
g. Ivan Kristan, predsednik Državnega sveta
g. Miha Kozinc, minister za pravosodje
g. Lojze Peterle, zunanji minister
g. Ivan Bizjak, notranji minister
in Delo, Dnevnik, Slovenec, Družina, Brazde, TV in radio Slovenija.

NEPORAVNANE KRIVICE

Frank Mavsar
17910 Brazil Road
Cleveland, Ohio 44119

February 26, 1993

Dr. Ernest Petric
Ambassador of the Republic of Slovenia
1300 Nineteenth Street, N.W., Suite 410
Washington, D.C. 20036

Dear Ambassador Petric:

Together with my brother, Msgr. Joseph Mavsar, now Vicar General of East Helena, Montana, I, Frank Mavsar, am the remaining survivor of a patriotic Slovenian Catholic family, ten members of which were brutally slaughtered by the communist revolutionaries. The first seven members were murdered on December 27, 1942. My brother Vilko, then only 12, was slaughtered on March 22, 1943, and brother Dolfi, on May 2, 1943. The tenth and last member of this martyred family was murdered, without trial, after his repatriation from Austria, in 1945, becoming one of the thousands of victims of communist atrocities, buried in the notorious mass graves at Kocevski Rog. Thus, the Yugoslav communists eliminated countless thousands of untried, innocent victims, just like so many victims of other nationalities were butchered by the Soviet communists following the orders of one of the world's greatest tyrants, Stalin. As you know, it was only after the collapse of the communist regime in the Spring of 1990 that our Archbishop, Dr. Alojzij Susterš, has been finally allowed to conduct the annual memorial services at Kocevski Rog, Teharje and other mass graves. Under the communist regime we could never even light a candle at the sight where our martyrs were buried in unmarked mass graves.

We, the survivors, have up to this very day never received as much as a letter of apology and regret from any of the guilty communists or their successors in power. The irony is that several known mass murderers, i.e., war criminals, are still enjoying not only freedom, but exceptionally high pensions even at this very time; and most of our property which the communists had stolen (they say "confiscated") after the war has not yet been returned to us even by the current regime of the Republic of Slovenia due, of course, to the persisting influence of past communists (now posing as "Prenovitelji" or "Reformers," "United List" Party, etc.) in the Slovenian parliament, in several cabinet positions, the media, and diplomacy.

Although you, too, like President Milan Kucan, Prime Minister Janez Drnovsek and former Secretary of State Dimitrij Rupel, are a former communist and have become at first a Yugoslav, and then a Slovenian diplomat as such, I believe it is high time and incumbent also upon you to immediately begin rectifying injustices, at least those that can still be corrected to some extent. With ten members of our family brutally slaughtered because they were known and respected as good Christian Slovenians who did not approve of the communist atrocities and the communist goal of Sovietization of Slovenia, we still could not get a single word of apology or regret from you or anyone else by 1993, while the Red butchers continue to enjoy high pensions paid for by the democratic Slovenian taxpayers; and anyone trying to protest or question such practices, especially if a Christian Democrat (like former Prime Minister and current Secretary of State Prof. Peterle), is immediately accused of "negativism," "revengefulness," and worse.

"MAVSAR"

NAJVEČJI ZLOČIN NA SVETU

Od dvanajst članske družine pomorjenih kar deset članov. Sedem članov umorjenih 27. decembra 1942, na dan Sv. družine v gradu DOB pri Šentrupertu.

Vilko umorjen 23. marca 1943,

Dolfi umorjen 2. maja 1943,

Pavel umorjen junija 1945 v Kočevskem Rogu po vojni. Preživeta brata in sinova te družine, Franci in Jožko, župnik v Sv Heleni, Montana, prosita, da dobi ta slika primeren prostor v vaših domovih; saj je to morda edini slučaj na celnem svetu, da je bilo pomorjenih kar deset članov ene družine.

Vsaka slovenska hiša bi morala imeti sliko te družine. Velika krutost, ki so jo napravili slovenski partizani, komunisti, v gradu DOB v Šentrupertu na Dolenjskem, izpričuje tudi slika o krsti, v katero je bilo položenih kar sedem trupel skupaj k večnemu počitku.

Vsem tistim, ki še do danes ne verjamejo, kaj so delali partizani, komunisti, v Sloveniji, jim je na razpolago slika izmučenih trupel te družine.

Naj ob tej priliki tudi omenim, da slovenski partizani, komunisti, niso prizanesli niti otrokom. Ta slika potrjuje tudi to.

Te slike so bile narejene za petinštirideset letnico pomora te družine. Bog daj večni mir in pokoj tej katoliški družini!

DOB, 27. decembra 1942 - Cleveland, 27. decembra 1987.

I, too, have filed requests to have the stolen, or "confiscated," property returned to us, the rightful owners, and have even hired a capable and honest lawyer to represent us in Slovenia. Our property is located at Sraza 20, Šentrupert 68232, Slovenia, and consists of two large farms, including all buildings, as well as fields, vineyards, meadows and forests. Our continuous efforts to get this property returned to us as rightful owners, like those of hundreds of other Slovenian Americans, have met with little or no success and evasive procrastination continues, while it is known that former well-to-do communists are, in many cases, still making wild, under-cost purchases of confiscated or "nationalized" property to further enrich themselves.

As an American citizen, I appeal to you to please intervene on our behalf with the appropriate authorities in the Republic of Slovenia to return to us as rightful owners all our property without any further delays; it would also be nice if former communists at least expressed to us, the survivors, their regret for the mass crimes committed against the Slovenian people, including the brutal slaughtering of ten members of my family, women and children included, and if the known murderers started sharing at least a part of their excessively generous pensions with relatives of those victims in Slovenia who remain destitute because of communist persecution -- and this should occur in the name of justice, not "revanshism" or revengefulness, as the communists still try to label such essentials of ethics.

As an American citizen I am also asking selected representatives of our own American authorities for their help and am sending them a copy of this letter.

Could you please let me know of any steps you may take in our behalf. Thank you.

Sincerely,

Frank Mavsar
Frank Mavsar

cc.: President Clinton
Secretary of State Christopher
Senator Biden
Senator Glenn
Senator Metzenbaum
Senator Harkin
Senator Dole
Senator D'Amato
Congressman Oberstar

Congressman Fingerhut
Congressman S. Brown
Congressman Stokes
Congressman Hoke

Slovenia's President Kucan
Prime Minister Drnovsek
Foreign Affairs Minister Peterle
Minister of Interior Bizjak

Župnijska hranilnica in posojilnica "Slovenia"

Vam nudi razne finančne usluge. Posojila za hiše, automobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

Poslužite se naše
slovenske finančne ustanove!

URADNE URE

na 618 Manning Ave., Toronto

Torek-sreda _____ 10am - 3pm
Četrtek-petek _____ 10am - 8pm
Sobota _____ 10am - 1pm

Tel.: 531-8475

na 739 Brown's Line, Toronto

Torek-sreda _____ 10am - 3pm
Četrtek-petek _____ 10am - 8pm
Sobota _____ 9am - 12pm

Tel.: 255-1742

v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Velikem

Petek _____ 1pm - 8pm
Sobota _____ 10am - 1pm

Tel.: 578-7511

Na cvetno nedeljo:

nadaljevanje s str. 6

Izraz "cestni policaj" v referenci na sedanjega notranjega ministra, g. Ivana Bizjaka, ni imel namena biti žaljiv. Bil je le SLOVENSKI PREVOD BESED, ki jih je napisal najuglednejši ameriški dnevnik "The New York Times", katerega motto je "to print everything that is FIT to print". Izraz kaže, kako negativno ocenjujejo Amerikanci nerazumljivo okrnjene kompetence notranjega ministra R.S. in kako kritični so do dejstva, da "so skoraj vse ključne resorje v novi vladi dobili bivši jugoslovanski komunisti, ki so bili v vladi že pred 3 leti." (Glej dopis N.Y. Timesa v Jan. Febr. 1993 številki S.D. stran 12).

Na gospoda Ivana Bizjaka me namreč veže prijeten spomin kongenitalnega pogovora v Torontu pred enim letom. Bil je edini član SKD iz Slovenije, ki je bil pripravljen žrtvovati nekaj minut za informativni sestanek, koristen za orientacijo pri poročanju časopisa Slovenska Država. Drugi obiski so se koncentrirali bolj na gospodarske zadeve.

Če si je g. Ivan Bizjak moje pripombe tolmačil kot žaljive, se mu na tem mestu opravičujem.

Soglašamo z Vami, g. Stanič, da so potrebni med nami bolj pogosti stiki in obveščanja in bomo radi, v kolikor nam bo prostor dopuščal, objavljali v bodoče tudi Vaše dopise. Do sedaj smo objavljali samo novice in slike o Vašem predsedniku, ki smo jih dobivali iz drugih občil.

Avguštin Kuk

PISMO IZ DOMOVINE DIVIDE ET IMPERA

- politika se nadaljuje -

(Opomba uredništva: Ta članek je bil napisan za božično številko, a je zaradi pomankanja prostora izostal. Zdi se nam zanimiv, ker je napisan od očividca, ter ga zato sedaj objavljamo.)

Radi boj med Hrvati, Bosanci, Muslimani, Srbi itd. bo, vsaj tako izgleda, končno Srbija obdržala večino tega ozemlja?

Naslednje so odlomki iz pisma gospoda Grakaliča, profesorja glasbene umetnosti, vodja okteta "Orlica" ter zborovodja in violončelist na gimnaziji v Brežicah, ki je bil član 'Opazovalne skupnosti evropske misije' na bojnih področjih nekdanje Jugoslavije (ECMM).

PLANINKO

Mi mlajši smo se učili popolnoma napačno zgodovino, v katero sem že kot otrok globoko dvomil zaradi pripovedovanja očeta in graditve lastnih pogledov ter se nekako intuitivno čutil, kam vse bo privedlo in kaj se bo zgodilo. Moram pa priznati, da kljub vsemu nisem pričakoval takšnih pokolov in rušenja kataklizmičnega značaja, in to v srcu Evrope, ki se tako baha s svojo Zahodno civilizacijo in kulturo, Evrope, ki misli: "Poglejte gospodje, nam je dobro, saj se nas sploh ne tiče, kaj se dogaja tam nekje doli v nekakšni Ex-Jugoslaviji".

Upal sem, da bodo moja precizna poročila z bojišč imela resen odmev, ker sem v njih poleg suhega uradnega poročila vključil tudi svojo pamet, znanje zgodovine, razloge pro in contra, humanost, nepristranost. Vem, da so ta poročila šla na prave naslove, če pa so rodila kake pozitivne rezultate, pa dvomim. Če bodo te moje kapljice pripomogle pri razrešitvi te grozomorne vojne, oz. kakšne bodo posledice po vzpostavitvi miru in kakšen bo ta mir.....? Pod puškami, ko bo nekdo vedno prežal na Tvoje življenje. Tragično je namreč, da o tvoji usodi, državnosti in svobodi odločajo drugi, ki sploh ne poznajo razmer na teh področjih.

Ali se zgodovina ponavlja, kot se je zgodilo v Rapalu 11. novembra 1920, ko so podpisali odločbo, po kateri je tretjina slovenskega ozemlja s stotisoči Slovencev na Tržaškem, v Primorski in Goriški prišlo pod italijansko zasedbo. Podpisali so jo Vesnic, Trumbic, Sforca in Giolitti. Slovenski zemlji so odtrgali njeno tretjino v sijajno

razsvetljeni dvorani, med seboj so si dvigali polne čase šampanjca, si čestitali - le zakaj ne, saj je bil na odru mrlič, Slovenija ni smela poslati tja niti sence svojega imena!

Po sredini Poljske sta se septembra 1939 srečali nemška in sovjetska vojska in prišlo je do prijateljskega rokovanja dveh najbolj zločinskih sistemov v zgodovini človeštva: med nacizmom in komunizmom. S tem so jemale slovo sanje in melodije mladosti nešteti milijonov...

Na pragu 21. stoletja se dogaja isto: ozemlja se etnično čistijo, vse se ropa, požigajo se domovi, polnijo koncentracijska taborišča, pobijajo se ljudje vseh starosti, posiljujejo matere in dekleta itd.. Motto je: ubiti, požgati, zemljo zravnavati tako, da ne ostane nobene sledi. Kajti če zemlja ostane brez ljudstva, brez znamenja vere (cerkev), brez naselja in imena - potem tega naroda nikoli ni bilo na tem prostoru. Temu sledi naseljevanje srbskega ljudstva v domove autohtonih prebivalcev, formira se okupacijska oblast in "država je vzpostavljena"! Pred tem pa so morali izgnani podpisati, "prostovoljno izjavo", da se odrekuje vsemu in da nimajo nobenih zahtev do hiš, premoženja, ozemlja, oziroma, da prostovoljno prepuščajo vse novim oblastem.

Istočasno je treba plačati do 1000 DEM na osebo novim oblastem, da te "lepo" izselijo iz tvoje doma neznano kam ali pa v taborišče napol nagega, ali v "boljšem primeru" v tem, v čem si bil "srečnega dne" oblečen. Kdo te bo zaščitil, kdo ti bo pomagal? Nihče! Enostavno moraš oditi, srečen, da si obdržal glavo na ramah, ker vsakemu uporu bi sledil uboj, ne glede na starost in spol.

Tvoj sosed je naenkrat postal tvoj najhujši sovražnik, ki s prstom kaže, koga je treba izgnati, koga ubiti, kaj požgati, kaj vzeti, komu kaj dovoliti. Enostavno ne moreš verjeti, da je tvoj dočerajnji sosed, sovaščan, someščan, s katerim si dnevno delil dobro in zlo, pomagal na polju, se igral z njegovimi otroci, bil v sorodstvu, botrstvu, bil skupaj na kolinah, poroki, pri nakupu in gradnji hiše, vaškega vodovoda, zdravstvene postaje, cerkve itd., naenkrat pokazal takšen obraz, takšno sovraštvo, željo po etničnem čiščenju, pri prisvajanju tvoje imovine, češ, da je bil ogrožen vsa ta leta, posebej pa še sedaj. Če te nekdo treplja po ramenih, še ne pomeni, da ti je prijatelj. Morda komaj čaka, da ti porine nož v srce in enostavno pove: "Ja, sedaj smo tudi to zadevo rešili v obojestransko zadovoljstvo."

Cilj te vojne je ne samo okupirati teritorij, ampak tudi popolnoma uničiti vse, kaj bi lahko govorilo o preteklosti in kulturi hrvaškega naroda, o njegovi tisočletni prisotnosti na tej zemlji itd.. Vedno sem mislil, da sovraštvo, če je še tako globoko vsajeno v človeka, ne more delati tega, kar dela JLA. Upam, da se bo ta plaz enkrat le vrnil povzročiteljem tega gorja, ker Bog vse ve in vidi in da "patientia vincit omnia". Istočasno pa tudi globoko dvomim, da se bo pregnani kdaj lahko vrnil, če teritorij ne bo temeljito očiščen od okupatorja. Samo svoboden človek na svobodnem ozemlju lahko reče, da je človek. Žal, še bo padla prenekatera žrtev za dosego tega cilja, ker edino tako bo možno ponovno obljuditi te totalno uničene kraje. Drugega izhoda pač ni!

Brez vojaške intervencije se bo ta balkanska-barbarska vojna razplamela v svetovno, če Evropa, združena z USA in UN ne bo podvzela odločilnih ukrepov zoper Srbijo in jo ustavila na njeni poti apokalipse, dokler je še čas. Kajti če se bo ta vojna razširila še na Kosovo in Makedonijo, kar imajo Srbi najbrž v planu, bo to tretja svetovna vojna s strašanskimi posledicami. Nisem vojaški analitik, ampak trezno razmišljam in logično sklepam ter sem zaradi svojih izkušenj in doživetij na bojiščih absolutno prepričan v zgoraj zapisano.

Krožijo tudi govorice, da je strah pred muslimanskim fundamentalizmom v BiH povzročil takšno pasivnost v Evropi, USA in UN, češ, naj se jih kar čimveč potolče (muslimanov) in bo mir bolj stabilen v tem delu Evrope. Interesantno je tudi vprašanje glede spopada med enotami HVO (Hrvatsko viječe obrane) in muslimanskimi enotami, ki bi pač morale biti združene proti istemu napadalcu - JLA. Kdo je povzročil ta spopad? Verjetno tisti, ki želijo, da njihove medsebojne razprtije po načelu "Divide et impera" pomagajo pri čim lažji totalni okupaciji in "pacifikaciji" BiH, oziroma ustvarjanju nekakšne nove Srboslavije. Temu so se pridružili tudi Črnogorci, upajoč, da bodo za to dobili lep košček dubrovnške obale.

Član ECMM (Opazovalna skupnost evropske misije) sem postal proti koncu leta 1991. Nisem se želel aktivno boriti. Ne iz strahu, ampak ker enostavno ne bi mogel prenesti, da mi srbski okupator uničuje domovino, a jaz ne smem reagirati in rabiti orožja, ker pač to narekujejo resolucije UN in Evropske skupnosti. Morali bi pač dokazati, da nismo genociden narod, narod ustašev in belogardistev itd.. Dokazovati Evropi, USA in drugim in stično prenašati pokole borcev, civilistov in otrok. Zato sem se odločil, da bom stopil v Misijo in tako pomagal k osvoboditvi. Na podlagi znanja tujih jezikov in nekaterih drugih kriterijev, sem bil izbran in tudi odposlan na Slavonska bojišča z različnimi skupinami opazovalcev (Francozi, Italijani, Kanadčani, Danci, Belgijci, Čehi,

Švedi, Angleži itd.). Jasno je, da si v stalni nevarnosti, da lahko izgubiš glavo, lažje kot na fronti, ker si neoborožen v vidni beli obleki izpostavljen kot na krožniku.

"Res serias in diem crastinum differo"
Julius Caesar - 100 - 44 B.C.

Vabim Vas na obisk v domače kraje, kamor Vas kličejo prelepe slovenske gore in planine, ki ste jih zapustili pred 48. leti v krvavih časih II. svetovne vojne, trojne okupacije ter najbolj krvave - zločinske - komunistične revolucije. Domovina Vas kliče:

"Pridi že enkrat, saj smo te željni pozdraviti v svojih nedrih, po tolikih letih oddaljenosti od rodne grude, tam daleč v USA, tvoja dežela Slovenija je končno svobodna, lahko diha in ni več rdečega strahu, ki preži za vsakim vogalom, za vsako besedo, vsako misljo."

Rad bi Vam razkazal vso lepoto tega dela domovine Slovenije - Štajerske: vinograde, hribovke, domačije, dobrave, ker take lepote ni nikjer na svetu; zakaj ne? Zato, ker jo ima samo DOMOVINA...!

Zato ne odlagati obiska domovine na jutrišnji dan!

Včasih pa postane človeku sredi vsega tega hrupnega drvenja in premikanja vendarle dolgčas....dolgčas po šumečih gozdovih, tihih jezerih, po strmih prepadih in vrtočavih višinah, po blestečih snežiščih ter belih meglicah, ki v ostrem severu hite preko izrezljanih vrhov sredi bučanja alpskih simfonij....

Trenutno poslušam Chopinove nocturne v izvedbi A. Rubinsteina - res je rubin - in Vam pišem tja daleč čez sinje morje, kjer ne čutite, vsaj direktno ne, gorja balkanske vojne. Vem, da tudi v Ameriki ni vse rožnato, pač pa je mir, človek lahko ustvarja, diha, potuje, razmišlja svoj življenjski circulus vitiosus, pomaga, študira, dela načrte itd..

Poslušam iz Webrovega "Čarostrelca" prizor V volčjem žrelu v izvedbi Berlinske Filharmonije, dirigent J. Keilberth, zraven pa leži zvesti pes Art in mirno poslušajo moje tipkanje.....

ANNO DOMINI - 1993.

Profesor Jurica Grakalic

KURT BROWNING - ZLATO MEDALJO

ELVIS STOJKO - SREBRNO MEDALJO

NA SVETOVNEM PRVENSTVU V PRAGI.

Kanadčan Elvis STOJKO - srebrno medaljo!

Na letošnjem svetovnem prvenstvu umetnega drsanja v Pragi, so se kanadčani svetu predstavili z odličnim uspehom in smo nanje resnično ponosni. Naravno pa je, da smo še posebej ponosni na 20 letnega Elvis-a STOJKO (njegov oče je Slovenec), ki je prišel iz 5. mesta po tehničnem programu, na drugo mesto in si tako z brezhibnim programom v prostem drsanju prisvojil srebrno medaljo. Mlademu drsalcu in njegovim staršem naše čestitke z željo za nadaljne uspehe!

IZ SLOVENSKEGA TISKA

PONATIS IZ "SVOBODNE SLOVENIJE" V ARGENTINI:

Slovenski kršćanski demokrati
Argentina-Juzna Amerika
Rio Colorado 312
1000 Hurlingham
Distrito de Buenos Aires
Argentina

Gospod
Ing. Izidor Rejc
predsednik Sveta SKD
Beethovnova 4
Ljubljana

Spustovani gospod predsednik!

SKD v območju Argentine smo zvedeli o odločitvi Sveta glede vključitve v vladno koalicijo. Omenim, da o tej seji nisem bil obveščen in tako nisem imel možnosti glasovanja, katerega pravica mi kot rednemu članu Sveta, po statutih stranke, pripada.

Po informacijah o sestavi vlade vidimo, da bo devet ministerstev v rokah naslednikov tistih, ki so bili 45 let nosilci totalitarizma. Tem daje SKD s svojo prisotnostjo mednarodni ugled, ki ga uživata profesor Lojze Peterle in stranka. Tako sodelovanje predstavlja, po našem mnenju, prevelik riziko za bodočnost SKD. Zato bomo člani SKD v Argentini zavzeli do te odločitve samostojno stališče in kritično presojali delo vlade, neglede na prisotnost uglednih članov SKD v njej.

Prepričani smo, da je naše stališče pozitiven doprinos k pluralizmu v stranki.

Prejmite, gospod predsednik, naše iskrene pozdrave!

ing. Jernej Dobovsek,
predsednik

Kopija:
g.predsedniku IS prof.L. Peterletu

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

646 Euclid Ave., Toronto M6G 2T5
Tel: (416) 532-4746 Fax: (416) 532-5134
747 Brown Line, Toronto Tel: (416) 252-6527
John E. Krek's Slovenian (Toronto) Credit Union

646 EUCLID AVENUE

Monday	10 a.m.	-	4 p.m.
Tuesday	10 a.m.	-	8 p.m.
Wednesday	10 a.m.	-	4 p.m.
Thursday	10 a.m.	-	8 p.m.
Friday	10 a.m.	-	8 p.m.
Saturday	10 a.m.	-	1 p.m.

NEW TORONTO

Tuesday	1 p.m.	-	8 p.m.
Thursday	12 p.m.	-	8 p.m.
Friday	11 a.m.	-	8 p.m.
Saturday	9 a.m.	-	12:30 p.m.

**BITI ČLAN
HRANILNICE -
JE V KORIST TEBI IN V
POMOČ PRIJATELJU!**

SLOVENIJA V SVETU

Izseljensko društvo Slovenija v svetu

Poljanska 2, 61000 Ljubljana

Fax: (061) 132-075

Datum: 23. 3. 93

Spašтовani odbori oziroma svetili

Kot vam je znano, smo ne pabudo katoliških in demokratičnih organizacij po svetu ustanovili v Ljubljani društvo Slovenija v svetu, prizneno na ministrstvu za notranje zadeve z odlokom št. 0016/4-5/024/47-92 z dne 12. avgusta 1992.

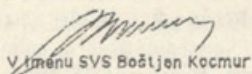
Namen društva je pomagati vsem slovenskim ustanovam po svetu, katere slovenske države ne podpira in vsem Slovencem, ki prihajajo v domovino in imajo kakršnekoli težave, zapreke, zahteve ali potrebe.

Prosimo, da svojim organizacijam oziroma članom blagohotno priporočite in svetujete, da se obrnejo na nas v vseh zadevah v domovini, s tem boste omogočili obstoj našega društva.

V kratkem pričnemo s pripravo programa za prihodnje leto, prosimo vas, da nas seznanite z vašimi željami in potrebami.

Obljubljamo iskreno prizadevanje za vestno pomoč.

Lepo zahvalimo za Vašo uslugo in prijeznost.

V imenu SVS Boštjan Kocmur
(Predsednik)

SLOVENIJA V SVETU

Informativni list SVS
marec 1993

SLOVENSKI TABORIŠČNI TISK

V soboto 6. marca so v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani odprli razstavo SLOVENSKI TABORIŠČNI TISK 1945 - 1949, katere se je udeležilo veliko ljudi. Pripravil jo je dr. Janez Arnež v okviru raziskovalnega inštituta STUDIA SLOVENICA. Razstava je bila odprta do 13. marca od 9. do 18. ure. Spored je vodil g. Janez Rihar. Uvodne besede je spregovoril v begunstvu rojeni dr. Andrej Vovko, ki je med drugim dejal:...

Zbrali smo se na kraju, kjer sta se, v njegovi skoraj devetdesetletni preteklosti, tako, kot molimo v obredih Velike noči, življenje in smrt spopadli v prečudnem dvoboju. V teh častitljivih prostorih, ki so bili vse od takrat, ko so bili spočeti v mislih velikega Antona Bonaventure Jegliča, namenjeni službi luči, so od leta 1941 pogosto domovale sile teme, ki so svoj vrh nedvomno dosegle v peklenški pomladi 1945. Zdaj ko smemo upravičeno upati, da začenjamo novo obdobje luči, smo se zbrali tu, da si skupaj pogledamo del dolga leta zamolčevane in potvarjene slovenske zgodovine in da, ne nazadnje damo vsaj simbolično priznanje tihemu, vztrajnemu in neupogljivemu možu, ki nam ga je z nadčloveško zavzetostjo ohranil: dr. Janezu Arnežu.

Nato je zapel cerkveni mladinski pevski zbor iz Polhovega gradca pod vodstvom Marije Nartnik. Zapeli so štiri koroške pesmi. Marjan Štefančič - begune in vrjenc - je ob spremljavi harmonikarja zapel Mrzel veter tebe žene. Igralka Draga Potočnjak je recitala Begunski Sveti večer (Erik Kovačič). Končno je ustanovitelj raziskovalnega inštituta STUDIA SLOVENICA, dr. Janez Arnež med drugim dejal:

....da vsakdo, ki ni obremenjen s političnim totalitarizmom, lahko prizna, da je ta doslej prepovedan tisk, del slovenske kulturne dediščine, odraz dobe, v kateri se je slovenska misel razvila do najvišje točke v naši zgodovini...

ŠKOFIJSKA KLASIČNA GIMNAZIJA

Nadškof Alojzij Šuštar je ob začetku prenovitvenih del 29. 11. 1992 v Zavodu sv. Stanislava razglasil tudi Jegličev sklad. Želja imeti dobro gimnazijo je živela v zavesti mnogih, z možnostjo uresničitve pa se je pokazala velikost in zahtevnost tega podjetja. Naj nikoli nihče ne misli, da je njegov dar preskromen in ga ni vredno darovati. Modrost pravi: "Kamen na kamen palača", m pa dodajamo, da je vmes tudi množica kamenčkov.

Pripravljalno obdobje bo že skoraj za nami. Odgovorni projektant ing. arh. Vehovar je z sodelavci in svetovalci z različnih področij pripravil idejno zasnovo celotnega Zavoda. Zaradi velikosti objekta smo prenovo razdelili na več faz. Prva faza obsega gimnazijski del z vsemi priključki in glavnimi razvodi. Druga faza obsega upravni del, stanovanja za profesorje, del Slovenskega doma in knjižnico STUDIA SLOVENICA. Tretja faza: ostali del Slovenskega doma in dijaški dom. Četrta faza: telovadnica in kletni prostori... (Štefan Pavli, ekonom).

DENACIONALIZACIJA

Po zakonu o denacionalizaciji bi morali razlaščenci, ki uveljavljajo pravico do podjetij ali kapitala, vložiti na

občinah predlog za izdajo začasnih odredb. Mnogi tega še vedno niso storili, zato bodo po izteku trimesečnega roka (ta je potekel 3.3.1993) namesto ugotavljanja pravic za vračilo v naravi, uveljavljali le odškodnino. Zahtevo po vračilu podjetij in kapitala pa lahko po zakonu o denacionalizaciji (41. čl.) uveljavljajo le tisti razlaščenci, kateri priglasitev upravičenj do denacionalizacije v postopku privatizacije podjetij, je bila pravočasno in veljavno opravljena. Po tem roku bodo namesto vračanja v naravi zahtevali zgolj odškodnino, verjetno v obliki vrednostnih papirjev. S tem se lahko zgodi, da bo država na legalen način naredila razlaščence za dokončno nelastnike odvzetega premoženja. To je Združenje lastnikov razlaščenega premoženja (ZLRP) v ponedeljek dala vedeti predsedniku Republike, vladi in javnim občilom. Predlagal je, da so za tri mesece podaljšali rok za vložitev zahtevkov za vrnitev nacionaliziranega premoženja, obenem pa na ustavnem sodišču naslovilo tudi pismo, v katerem opozarja na kršenje ustave pri zagotovitvi pravic o vrednotenju premoženja. ZLRP meni, da sta 4. in 5. člen Navodila o merilih za ocenjevanje vrednosti podržavljenih premičnin in nepremičnin. v nasprotju z ustavo in z zakonom o denacionalizaciji. Ustava namreč vsem zagotavlja enake pravice pri vrednotenju premoženja, denacionalizacijski zakon pa ocenjevanje premoženja predvideva glede na stanje v času podržavljanja in ne na sedanje stanje. ZLRP ugotavlja, da so te listine bile tistikrat napisane skrajno subjektivno in pod realno vrednostjo.

USPEŠNA RAZSTAVA SLOVENSKEGA TABORIŠČNEGA TISKA

Septembra meseca namerava dr. Arnež organizirati veliko razstavo slovenskega tiska v Argentini po letu 1945. Ob tej priliki bo dr. Arnež izdal tudi knjigo na kakih 150 straneh, kjer naj bi prikazal kulturno delo slovenske politične emigracije v Argentini. Zato zbira še več gradiva, da bi razstava bila čimbolj vsebinsko bogata. Dr. Arnež prosi za slovenske tiske (taboriščne in za tiste, ki so izšli izven matične Slovenije). Čim več dvojic." Z veseljem vzamem vsako količino tiska, fotografij itd. da bo ohranjeno za bodoče rodove. In to bo v Zavodu sv. Stanislava, ki je škofijska last. Vse to moramo ohraniti za bodoče rodove, to je del slovenske kulturne dediščine in gradivo za novo zgodovinsko pisje. Veliko je bilo ze izgubljenega (ljudje)

dalje na str. 11

NAJBOLJŠI ODHAJAJO

Najboljši odhajajo....

Ko sem telefoniral v Ljubljano, da je umrl Albert Čuk, mi je prof. Andrej Rot odgovoril: NAJBOLJŠI ODHAJAJO! Slišal sem ga vzdihniti, kot da bi bil poleg mene. Nastal je majhen premor, ko je skušal razložiti ženi Lučki, zakaj njegov vzklík, nato pa se je slišal samo še nepotolajljiv jok.

Najboljši nas zapuščajo, ostajamo pa samo tisti, ki omahujemo ob poti življenja. Albert Čuk ni omahoval, ni se zbal težav, zgrabil se je z njimi in ostal v vseh primerih zmagoslaven. V vseh, razen v zadnjem, ko je padla odločitev od zgoraj: "Pridi, ti moj zvesti služabnik, da zasedeš mesto, ki ti je bilo pripravljeno od vekomaj! V malem si mi bil zvest, z velikim te bom nagradil!"

Kdo je bil Albert Čuk? Bil je naše gore list, bil je eden izmed nas. Bil je popotnik na življenja poti, ki je za svoje ideale zapustil rodni kraj skoraj pred petimi desetletji v poiskih večjega kosa kruha in večje mere svobode. Vsi vemo, da je tujina trda in skopa z darovi, toda Albert je bil eden tistih, ki je s poštenostjo, pridnostjo, varčnostjo in točnostjo izvabil iz nje več kot je potreboval zase in za svojo družino. Pokojniku se ni zdelo škoda ne časa ne denarja, ko je šlo za skupnost. Danes lahko rečemo, da je padel eden stebrov, ki podpirajo slovensko skupnost v Buenos Airesu.

Pokojnik je bil mož dela, bil pa je tudi mož besede. Lahko rečemo, da slovenski dom Triglav ne bi bil tak kot je, če ne bi bilo pokojnega Alberta Čuka in tudi slovenska skupnost bi bila drugačna brez njegovega Radijskega kotička, ki je lansko leto presegel število 250 radijskih oddaj.

Ne bom pogreval starih zadev, ker vem, da tudi pokojniku ne bi bilo prav, toda pred njegovimi zemskimi ostanki bi se morali danes pokloniti vsi in se mu zahvaliti za opravljeno delo, prositi pa bi morali odpuščanja za marsikatero krivično besedo, ki je padla iz ust enih in drugih. Niso bile lepe, niso bile poštene, niso bile pravične. Odpusti nam Albert, naj nam bodo nauk za nadaljno sožitje v slovenski skupnosti. Vem, če bi te pred tisto težko zadnjo uro vprašal, kaj je tvoja največja želja, bi mi odgovoril: "Ko mene več ne bo, ohranite, držite pokonci Radijski kotiček! Ta naj vas druži, ta ohranja, ta nadaljuje z dediščino, ki smo jo prejeli od naših mater in očetov: Kdor svoj jezik zavrže in ga pozabi, je podoben zmedenemu pijancu, ki zlato v prah tepta in ne ve, koliko škodo si delat!"

Slišal sem pesem in čul sem glas pojoč,
čul sem, kako je zvenelo moje srce.
O rodni dom, o hiše očetove streha ti!
Siromaku si grad in popotniku v dalji uteha ti!
Golob izpod tujega neba trepeče nazaj,
in jih nikoli več k tebi ne bo?

Vem isti glas te je klical, isto pesem si čul, enako je

STAROSTNI DOM LIPA

Udeleženci letošnjega občnega zbora Doma Lipa so v nedeljo 28. februarja ob vestnih poročilih članov upravnega odbora in kontrolorja (auditor) spoznali stanje in delovanje te ustanove v preteklem letu. Iz poročila predsednika upravnega odbora č. g. Ivana Plazarja C.M. povzemamo sledeče:

Neposredno pred občnim zborom, v petek 26. febr. 1993, je bila v domu zadnja inspekcija province, ki je ugotovila, da je Dom Lipa zadostil vsem pogojem za izdajo dovoljenja za bolniško oskrbovanje (Extended Care Licence). Za to dovoljenje je bila potrebna temeljita preureditev prvega nadstropja, ki se sedaj imenuje bolniški oddelek (Nursing Dept.). Napeljati je bilo treba popolno ozračje in nove varnostne naprave proti požaru in za zaščito oskrbovancev. Nadalje pokrajinska oblast zahteva posebne kvalifikacije za upravnika take ustanove in ravnateljico bolničark (Director of Nursing). Veseli nas in smo hvaležni dr. Stanetu Bahu, ki ima edini te kvalifikacije, da je za šest mesecev prevzel delo upravnika doma Lipa. Dosedanji upravnik g. France Cerar bo medtem prisvojil še kar mu manjka do polnopravnega upravnik bolniškega oddelka. Iščemo še vedno ravnateljico bolničark.

Ontarijska oblast želi, da Dom Lipa ostane v slovenski upravi, kar upamo, da bomo z načrti in novimi kandidati mogli uresničevati.

V domu je trenutno 62 oskrbovancev, od teh 60% Slovencev, ostali so vsi slovanskega porekla. Dom Lipa je še vedno v težkem finančnem položaju. Trenutno je skoraj \$ 1,600.000 dolga. Preureditev prostorov je stala okoli \$360.000. Najeti je bilo treba nove poklicne moči. Plače so se temu primerno zvišale. Velika pomoč so prostovoljke (17), ki v resnici opravljajo telesna in duhovna dela usmiljenja.

Denarne kampanje vsled splošno slabih gospodarskih razmer letos nismo izpeljali. Vedno je še priljubljen Walkathon, ki pritegne v akcijo precej mladih. V letu

zvenelo tvoje srce. Ne bo več domovina videla Alberta Čuka, zapustil je tujini vse svoje moči, svojo mladost, svoje upe, vzgojil ji je družino, ki bo stopila na njegovo mesto, ko njega več ne bo. Stoterno ji je povrnil za vse, kar mu je dala.

Pa so ramena in pleča kot skale,
tilnik - naloži mu breme nasilnik -
nosil ga bo in ne bo se krivil,
pa so srca tiha in močna -
njihov ponos je brez besed,
pa so možje -
kot da niso rodili se iz matere, o
kot da goram se iz bokov izvili so;
morajo v svet in tujina se diči
z deli njihovih rok:
tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji
so nam izginiti...več ne doseže jih
naše oko....

To si bil ti, Albert Čuk, takšno je bilo tvoje delo, zaradi katerega smo se prišli posloviti od tebe. Hvala ti za vse, kar si storil za slovensko skupnost v Argentini. Naj ti bo, tebi in nam, Bog milostljiv in pravičen sodnik!

Tone Brulo

+ LOJZE NOVAK
eden pozabljenih

Slovenska Krajina ali Prekmurje, Dolinsko, ravnina, ki se oži v trikotnik med mejo z Madžarsko in Muro. Skoraj v sredini tega trikotnika je vas Črensovci z veliko župnijsko cerkvijo in tudi župnijo, poznano po živahnem prosvetnem delu in družbenem delavcu duhovniku Jožefu Kleklu st.. V tej vasi je bil leta 1924 rojen Lojze Novak, kmečki sin. Bil je gojenec selezijanskega zavoda v Veržeju in na njegovi privatni gimnaziji končal malo maturo.

Prišlo je leto 1941, vojna in madžarska okupacija. V dobri veri se je pridružil podtalnemu delovanju OF, ko pa je videl njene namene in cilje, se je pridružil ilegalnemu delu proti okupatorju in tudi komunističnemu delovanju. Po končani vojni 1945 je bil med begunci in našel zatočišče v begunskem taborišču v Spittalu v Avstriji. Obiskoval je taboriščno gimnazijo in mislil tudi na bodočnost. Z Mirkom Geratičem sta v taborišču ustanovila, urejevala in izdajala list SLOVENSKA DRŽAVA, glasilo gibanja za samostojno slovensko državo, ki izhaja še danes v Kanadi.

Emigracija iz Evrope tudi njemu ni prizanesla. Mirko Geratič je emigriral v Združene države in vzel s seboj urejevanje in izhajanje lista Slovenska država, Lojze pa je emigriral v Argentino. Zaposlil se je v tekstilnem podjetju, se pridružil gibanju za slovensko državo, sodeloval s Slavkom Skobernetom, Jožetom Kesslerjem in Pavlom Verbicem.

IZ SLOVENSKEGA TORONTA

1992 je Walkathon zbral 65 tisoč dolarjev. Letošnji Walkathon bo v nedeljo 30. maja na Slovensko letovišče. Finančna poročila sta podala Mark Žižek in kontroler Steve Brown. Klub starejših je zelo živahen. Ženske z ročnimi deli in moški v mizarški delavnici prispevajo lepe vsote na bazarju. Prirejajo tudi krajše izlete. Lepa hvala vsem, ki namesto vencev darujejo Domu Lipa v spomin pokojnih. Vsakoletni jesenski banket zbere prijatelje Doma Lipa. Predsednik se nadalje zahvali vsem odbornikom in mnogim sodelavcem, duhovnemu vodji, č.g. Francu Sodju, C.M., posebno je omenil Marijo Zajc-McDonald, ki po dveletnem mandatu zapuščča odbor. Kot pravnica in tajnica je imela v odboru neprecenljiv delež. Na njeno mesto je bil predlagan in sprejet pravnik Anton Klemenčič.

Nevarno je naštevati imena, vendar moramo imenovati našega Jožeta Kastelica, ki je z božjo pomočjo zdržal in bil v oporo v marsikaterih težkih trenutkih. Iskrena hvala tudi inž. Francetu Markežu in bratu Jožetu, ki sta s svojim strokovnim znanjem in delom prihranila mnogo časa in izdatkov pri gradnji doma. Dom Lipa se ne more primerjati z Villa Slovenia v Hamiltonu, ki nudi le stanovanje starejšim ljudem. Dom Lipa je namenjen Slovencem, ko ne morejo več skrbeti zase, ko potrebujejo pomoči pri osnovnih zahtevah življenja. Lahko smo ponosni na ta dom. Po sodbi mnogih je res topel, domač kraj, kjer stanovalci najdejo mir, počitek, telesno in duševno oskrbo v najboljši meri. Še enkrat vsem najlepša hvala in pogumno naprej!

Poleg poslovnega dela letošnjega občnega zbora je bil ta dan v znamenju posebnega odlikovanja. Jesse Flis, zvezni poslanec za High Park-Parkdale v kanadskem parlamentu, velik prijatelj Slovencev, je v imenu guvernerja Raya Hnatyshyna podelil našemu Jožetu Kastelicu spominsko medaljo ob 125 letnici Kanade, ki po njegovih besedah ni nagrada le za zasluge v slovenski skupnosti, temveč priznanje zaslužnemu kanadskemu

Zamenjal je službo in se zaposlil kot prodajalec v podjetju za aparate za gospodinstvo in dom. Podjetje je oglašalo tudi v slovenskem tedniku. Prišlo je v stečaj in je moral iskati drugo zaposlitev. Od tedaj je utihnil. Pred dvema letoma je bilo v tedenskem glasilu slovenskega dušnega pastirstva v Buenos Airesu sporočeno med Obvestili: Umrli so.... Lojze Novak...

S prozo je sodeloval v prvi slovenski kulturni reviji v Argentini SLOVENSKA BESEDA. Revija SLOVENSKA POT ga je štela za rednega sodelavca, enako tudi časopis SLOVENSKA DRŽAVA. Povabili so ga tudi k literarnemu sodelovanju v Koledarjih, zbornikih Svobodne Slovenije in tedniku SVOBODNA SLOVENIJA. Imel je pravičen odnos do literature in politike.

V MEDDOBJU, reviji Slovenske kulturne akcije, št. 3-4 1992, je objavljena, dosedaj nepoznana njegova daljša proza Izgoreli čas. Naj mu bo ta skromen zapis v spomin!
Avgust Horvat

+ MATE LENARD

Maj 12, 1921 - Marec 16, 1993.

Na torontskem pokopališču Mount Hope smo se 18. marca v velikem številu poslovili od dragega prijatelja Mateja Lenarda. Sestri Mileni, nečaku Tomazu, in ostalim sorodnikom iskreno sožalje. Tebi Mate pa večni mir in pokoj!

Župnik Tine Batič, C.M. blagoslavlja zemeljske ostanke pokojnika.

državljanu. Čestitamo!

SLOVENSKA IGRALSKA SKUPINA TORONTO

Za letošnjo sezono je skupina pripravila lahko komedijo "Kam iz zadreg?" Prva predstava je bila v nedeljo 7. marca v cerkveni dvorani na Manning Ave., v Torontu. Udeležba pri kulturnih predstavah vedno kaže, da Slovenci ljubimo in podpiramo ljudsko umetnost, najbolj pa nam je pri srcu ljudski oder. Igralci in vsi kulturni delavci vedo, koliko truda, časa, osebni žrtev zahteva v današnjih razmerah poedina prirediteljev. Dobra volja, želja po razdajanju in sproščanju naravnih darov pa more ustvarjati vse čase... To velja tudi za to skupino.

Letošnjo igro je vodila Bernarda Čemaš. Njeno delo se kaže še v sceni, oblekah in reklamah. S svojimi igralci je pripravila iz lahke, vsebinsko prazne šaljivke par ur razvedrila. Nastopajoči so v korist igre svoje vloge dobro izpeljali. Slovenska beseda je vsem gladko tekla, razpet dejanj teče v lahkem, nepretrganem tempu, scena je prijetna in igri primerna, prav tako razsvetljava. Posamezni igralci so svoje vloge odlično prikazali (Andrej Osterc, Ciril Pleško, Marija Kavčič, Mojca Končan). Vsi skupaj so z dobro izpeljanimi smešnimi prizori zvalili gledalce v smeh in ploskanje. Kjerkoli se pokažejo mladi slovenski talenti, dajmo jim oporo in poguma, da bo naša kulturna stvarnost še dolgo živela v Kanadi.

Le en nasvet: Poiščimo v gledališki zakladnici ljudske igre in dramska dela neoporočne vsebine, da bodo talenti in dobra volja igralcev služili ne samo enkratni zabavi, temveč splošni krščanski slovenski kulturi.

Anica Resnik

Republic of Slovenia

Special Counsellor of the
Ministry of Foreign Affairs
Canada

Toronto, 8.3.1993

The Secretary of State for External Affairs

Secrétaire d'État aux Affaires extérieures

March 11, 1993

Po 10-dnevni odsotnosti, se je iz Slovenije vrnil svetovalec in predstavnik Republike Slovenije v Torontu, dr. Verbič. Dr. Verbič sporoča, da se pripravlja prihod diplomata Charge D'Affair gospoda Mitja Strukelja v Ottawa. Njegov prihod se pričakuje v tem mesecu. Odpravnik poslov Mitja Strukelj bo uredil vse potrebno za prihod ambasadorja Marjana Majcena. Pisarna Republike Slovenije v Torontu nadaljuje s svojim poslovanjem kot dosedaj. Po prihodu diplomatov v Ottawa bodo spremembe uradno objavljene v medijih.

Predstavnstvo Republike Slovenije sporoča, da vsí tísti, kí so bíli razlascení svojíh lastnín po letu 1945, da se prijavijo do 6. junija letos, na občino, kjer je bil predmet razlastitve registriran.

SPOROČILO

V Kanado je prispel g. Mitja Štrukelj, konzularni svetovalec, ki bo v Ottawi pripravil vse potrebno za prihod slovenskega veleposlanika v Kanadi, gospoda Marjana Majcena.

V tem času bo g. Mitja Štrukelj enkrat tedensko prihajal iz Ottawe v Toronto in opravljal najnujnejše posle v uradu na 67 Yonge str. (južno od križišča Yonge-King) v sedmem nadstropju. Izrazil je tudi željo, da bi zaenkrat ljudje prihajali v urad le z najnujnejšimi zadevami.

Obema - novemu veleposlaniku in odpravnikom poslov - želimo Slovenci v Kanadi dobrodošlico in veliko uspehov.

Dr. Zlatko Verbič,
Special counsellor

Dr. Zlatko A. Verbič
Special Counsellor
Republic of Slovenia
Suite 700
67 Yonge Street
Toronto, Ontario
M5E 1J8

Dear Dr. Verbič:

Thank you for your letter of January 11, 1993, concerning the establishment of diplomatic relations between Canada and Slovenia.

I share your view that this important step will lead to closer political and economic ties between Canada and Slovenia. I expect that the appointment, in the very near future, of ambassadors to Ottawa and Ljubljana will make possible the start of a relationship of cooperation and understanding, to the mutual benefit of both countries.

I am aware of your own deep commitment to the cause of Canadian-Slovenian relations. We can now look forward to the development of these relations and to advancing our shared democratic values in the international community.

Yours sincerely,

Barbara McDougall

© 1993, Canada A13 062

PISMA UREDNIKU

ZGODOVINA SE PONAVLJA

Med vojno - trojno okupacijo - je Slovenska komunistična partija spretno prikrivala svoje, po Kominterni vodene revolucionarne podvige, takrat pod vabljenim okriljem O.F. (Osvobodilne fronte). Mnogi dobro misleči Slovenci so ji verjeli, nasedli. Slovenskim komunistom je šlo le za oblast in popolno družbeno preureditev Slovenije po Sovjetskem vzoru.

Danes - po skoraj polstoletni komunistični tiraniji in končno globalnem krhanju neživiljenjskega komunističnega sistema, ki je samo v Sloveniji terjal na deset tisoce nedolžnih človeških žrtev - so se slovenski komunisti - zdaj organizacijsko in imensko 'preimenovani, preoblečeni' - uspešno vgnezdili v vseh slovenskih političnih strankah z enim samim namenom, da nadaljujejo in uresničujejo svoje načrte, seveda, tokrat pod okriljem demokracije.

NAČELNOST IN PRAGMATIZEM

Slovenski krščanski demokrati - med tema dvema poloma - ribarijo v kalnem. Oznaka 'krščanski' jim je samo za okrasek, vabo.

1. Ko je šlo za ustavno določilo glede splava, je načelnost morala stopiti v ozadje in poslanci SKD so glasovali za splav.

2. Načelnost je dalje zahtevala, da bi združena desnica (Demos II.) stopila v vlado, ali pa bila v opoziciji, eno ali drugo. Rezultat tega 'pragmatičnega' ravnanja je razklana desnica, oslABLJENA tako v vladi kot v opoziciji. In vse to je Drnovšek hotel imeti in tudi dobil.

3. Oznako "krščanski", "katholikos", ki je po svoji vsebini in pomenu - globalnega, univerzalnega značaja, ne bi smela imeti v zakupu nobena slovenska politična stranka. Kristjani, katoličani, so lahko v vseh strankah, razen, seveda, tistih, ki so izrazito proti, sovražne krščanski veri. Gledano iz verskega stališča, je to pravi nesmisel, politična nezrelost, popolnoma zgrešena presoja dejanskega položaja.

Zdaj imamo SKD in KS (Krščanske socialiste). Ali bo pripadnost tema dvema strankama tudi merilo, kriterij, verske izgrajenosti slovenskega vernika? Na ta način bomo imeli večrazredne slovenske vernike. Daleč smo prišli. S takim ravnanjem ustvarjamo destruktivno

polarizacijo, nadaljujemo za 180 stopinj obrnjeno avantgardno miselnost, strankarsko zagnanost, proti kateri smo se vsa povojna leta borili in se še borimo.

VAŽEN JE PROGRAM STRANKE, KI NAJ VKLJUČUJE VERSKA IN MORALNA NAČELA. PRI VSEM TEM PA JE NAJBOLJ VAŽNO, DA SE V ZASEBNEM IN JAVNEM ŽIVLJENJU PO NJIH RAVNAMO!

Ludvik Pečan,
Novo mesto

Slovenci v zamejstvu smo širili zamisel suverene slovenske države z namenom, da se narod osvobodi diktature brezboštva in hegemonije Balkana ter v okviru ljudovlade ohrani tisočletne sadove slovenske kulture. Osvoboditev smo moralno in gmotno podprli ter posredovali, da je Zapad priznal obstoj novorojene države. Z zaupanjem pričakujemo moralno obnovo, vpeljavo pravičnega družabnega reda na temeljih krščanstva in popravo krivic storjenim onim, ki se z boljševidom niso strinjali.

Polstoletno zatiranje demokratičnih prvin je ustvarilo miselno zmedo ter pomanjkanje organizacije, edinosti in voditeljev, ki bi odvzeli vodstvo prejšnjim oblastnikom. Vendar smo prepričani, da bodo načela ljudovlade prevladale, da se bo število strank zmanjšalo in bo narod našel moč v edinosti. Posamezne mladike v butari na cvetno nedeljo so le zlomljive šibe, a povezane se morejo zoperstaviti burji. Upamo tudi, da reformirani komunisti niso le preoblečeni boljševidi, ampak iskreni pripadniki demokracije. Njih dela bodo pričala, če so sebični koristolovci, ali jim je pa mar blagor naroda. Po njih delih jih bosta Bog in narod sodila.

Suverena Slovenija je velik napredek, je uresničenje sanj in truda desetletij. Volitve niso pokazale napredka demokracije, kakor smo si ga mnogi želeli. Toda upoštevanje težav, ki jih je narod prestajal skozi stoletja, ojači našo vero v bodočnost Slovenskega naroda in njegove države v okviru združene Evrope. Naj nas vzpodbuja Gregorčič: "Le vstani revni narod moj, do danes v prah teptan; pepelni dan ni dan več tvoj, tvoj je vstajenja dan!"

Z iskrenim pozdravom!

J. K.

nadaljevanje s str. 8

dje se selijo, zgublajo zanimanje za preteklost, odmetavajo "stare papirje" in kar je ostalo, bo tudi izgubljeno, če ne pride v neko narodno ustanovo, ki ima cilj, da vse to hrani, katalogizira in nudi raziskovalcem." Tako dr. Janez Arnež.

Dr. Arnežu iskrena hvala za veliko delo. Naj mu Bog nakloni še dolgo vrsto let pri uspešnem delu.

Če lahko k zbirki prispevate, pokličite telefonsko : L. Jamnik, 766-4848 in ali A. Kuk, 439-8387.

obvestila ③ FEBRUAR 93

Katoliško središče slovencev posvetu

SLOVENIJA - LJUBLJANA - Poljanska 2 • telefon (061) 454 246, 132 075, FAKS 446 135

Katoliško središče Slovencev po svetu v svojih februarjskih OBVESTILIH poroča, da "Slovenski ameriški svet, ki je že navezal stike s Slovenskim kanadskim Svetom, predlaga srečanje z zastopniki podobnih združenj z vsega sveta, ki naj bi bilo med 11. in 17. julijem v Ljubljani, skupaj z našim Središčem in SVS (Slovenijo v svetu, ki ima svoj sedež v Ljubljani)

Isto OBVESTILO poroča:

Nov pomožni skof v Ljubljani - Pred Božičem je papež imenoval župnika v Šentvidu nad Ljubljano Alojza Urana za pomožnega škofa. Rodil se je 22.1.1945 v Gameljnah pod Šmarno goro, v duhovnika je bil posvečen leta 1970. Leta 1976 je v Rimu opravil magisterij s tezo "Kateheza odraslih". Od leta 1980 je župnikoval v Šentvidu. V škofa ga je posvetil papež sam v Rimu. Postal je član stolnega kapitlja v Ljubljani. Stanuje v stanovanju pok. škofa dr. Leniča, Ciril Metodov trg, tel. 061-317-204.

Canadian Scene

FESTIVAL CARAVAN '93 TO CELEBRATE 25th BIRTHDAY WITH 45 PAVILIONS

(Canadian Scene) -- This June, you can visit Accra, Havana, New Orleans and Pasa Johar without travelling to Ghana, Cuba, the United States or Indonesia. All you have to do is be in Toronto between June 18 and 26 to help celebrate Metro International Caravan's 25th birthday.

Zena Kossar, founder of the annual festival has announced that the nine-day Caravan '93 has already attracted 45 pavilions. Ten of these, including the above four, are either new or returning after an absence. The remainder are Al Khaima (Arabian); Baku (Azerbaijan); Buenos Aires (Argentina); Los Hispanos (Latin America); Metro Police (Toronto) and Western (Alberta).

Kossar says that among the 45 pavilions there will be 200 international shows, plus displays of arts and crafts and, of course, gourmet foods.

Admission to all pavilions is gained by purchase of a Caravan passport

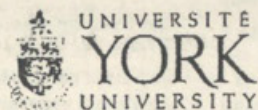
at \$12.00 until June 14 and \$14.00 thereafter. Single-day passports are \$7.00 and children under 12 are admitted free if they're with an adult.

Many pavilions which have become a tradition over the last quarter century will return, among them, Athens, Budapest, Kiev, Krakow, Manitoba, Delhi, Ocho Rios, Port of Spain, Rome, Sydney-Auckland and Tokyo.

Kossar estimates that as many as 2 million "visa" stamps will be placed on the thousands of visitors' passports. She adds that during the nine days, 20,000 volunteers will be involved. They will staff the pavilions prepare the displays, entertain and cook and serve the food.

In addition, Caravan hires over 100 high school students a year and distributes 400,000 free "mini passports" to schoolchildren age 12 and under.

ENTERPRISE YORK
Room 230C
Tel.: (416) 736-5091
Fax: (416) 736-5772

FACULTY OF ADMINISTRATIVE STUDIES

4700 KEELE STREET • NORTH YORK • ONTARIO • CANADA • M3J 1P3

EAST/WEST ENTERPRISE EXCHANGE OFFERS CANADIAN COMPANIES EUROPEAN OPPORTUNITIES

March 1993 — TORONTO, Ontario — Canada's commitment to support the political and economic restructuring process in Eastern and Central Europe is exemplified in the EAST/WEST ENTERPRISE EXCHANGE (E/WEE) programme. Enterprise York is looking for forward-thinking corporate sponsors for this innovative business building initiative.

Since its inception five years ago, more than 300 Canadian companies have participated in E/WEE and as in the past, Canadian businesses are being encouraged to sponsor candidates from countries in the former Soviet Union. Corporate partners can either nominate a business associate from their overseas affiliate, or have Enterprise York select a candidate to match its business objectives.

The programme was founded in 1989 by Professor Rein Peterson, Director of ENTERPRISE YORK, the Faculty Centre of Entrepreneurship (York University) — a living laboratory where leading edge issues are researched and support programmes are implemented.

"It is our experience that where business ventures already exist between Canadian companies and their counterparts in Eastern and Central Europe, past host companies have improved communications with their overseas partner," says Professor Peterson.

Where business relationships are still in the investigation stage, hosting a delegate has provided companies with the needed insight and information to move the process forward and garner market information. E/WEE is an ongoing programme intended to build and maintain business networks that lead to new strategic business alliances and investment opportunities for Canadian firms.

E/WEE transfers know-how, intellectual expertise and technical assistance through building and strengthening business linkages between Canadian organizations and their overseas counterparts.

The 1993 initiative will seek candidates from Russia and the Baltics. Also accepted will be hosted delegates from the Czech Republic, Hungary, Poland, Romania and the Slovak Republic. In addition, delegates from other Eastern and Central European countries will be accepted in the programme if nominated and sponsored by a Canadian firm.

Selected candidates are chosen based on their capability of learning and conducting business discussions in English, their knowledge in elementary concepts of Western market systems and management, whether they can engage in negotiations on their employers' behalf, and if they are positioned in their home organizations to influence the economic reform in their countries.

This year, the applicants will include sixty business and twenty academic delegates. Historically, the ratio of men to women has been 75% men and 25% women. Since 1989, more than 330 participants have visited Canada from such countries as Armenia, the Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Russia, Poland and the Slovak Republic.

The programme's objective is to build upon its commitment to training professional managers and entrepreneurs in international business and the emerging democracies of the Baltics, the former U.S.S.R. and Central Europe.

E/WEE is funded, in part, by Canada's Federal Task Force on Central and Eastern Europe, the Ministry of Citizenship, and the Ministry of Economic Development and Trade. Professor Peterson recently travelled to Estonia, the Czech Republic and Russia to talk to business and education officials about the E/WEE. His final stop was in London where he met with Robert Nixon, Agent General at Ontario House, Bill Caradine, Director of Business Development, and the European Bank for Reconstruction and Development.

Companies interested in sponsoring a candidate should contact ENTERPRISE YORK at (416) 736-5091.

- 30 -

For further information, please contact:

JUDITH SYKES PUBLIC RELATIONS (416) 927-1069

ENTERPRISE YORK (416) 736-5091

Rein Peterson, Director
Mirisa Praslin, Programme Manager

KAM JE SEL DENAR?

V zvezi z dr. Urbančevu pripombo o "debaklu" pri Nabirki za vojno škodo (glej S.D. Jan. Feb. 1993), katerega dr. Urbančev pojasnjuje z debaklom v Sloveniji, ne pa pri nabiralcih ali darovalcih, si dovoljujem dodati še naslednje informacije: Slovenci smo v Kanadi pod okriljem ad hoc odbora za "Slovenski sklad" zbirali denar za ODPRAVO VOJNE ŠKODE V SLOVENIJI. Kdor o tem dvomi ali trdi drugače, naj vpraša 1280 darovalcev v kak namen so darovali. Imena darovalcev smo vestno objavljali v našem časopisu. Obstaja cela vrsta korespondence, ki potrjuje zgornjo izjavo. Med zadnjo navajamo dopis iz kabineta predsednika vlade R.S. od 6.2.1992 No. 1669, ki pravi: "pošiljamo Vam informacijo o PORABI SREDSTVA ZA ODPRAVO VOJNE ŠKODE", ki na 77 straneh podrobno navaja komu v kateri občini je bila pomoč dana. (prvo stran smo objavili v S.D. Jan. 1992).

Tato nas je začudilo pisanje DELA, dne 13. Jan. 1993, ki v tej zvezi daje izjave, ki so popolnoma nasprotne našim gornjim rditvam.

er smo pri akciji zastavili svoje dobro me, upamo, da nam bo mogoče ugotoviti kdod so v članku omenjeni gospodje zbili take netočne informacije!

Kanadi je namreč z zaporom kaznjivo abirati denar za neki dobrodelni namen, orabiti ga pa za drugega.

lovinci v Kanadi, ki smo denar težko islužili in še težje prihranili ter ga

zbirali in darovali širokogrudno s sentimentalnim navdušenjem pomagati domovini v najtežjih urah. zelimo od prizadetih razlago za njihove besede, kot jih poroča DELO. Če se to ne razčisti, bomo v bodoče trikrat premislili, predno bomo sodelovali pri kaki nadaljni zbirki.

Ker se približuje 30. april, zadnji dan za prijavo davčnih obveznosti kanadski federalni vladi, bi bilo za pričakovati, da bi po skoraj dveh letih, odgovorni člani bivšega (ali še obstoječega?) Slovenskega Sklada končno le izposlovali dovoljenje za olajšanje davkov za te dobrodelne namene, kot so jih dobile druge narodnostne skupine; ali pa razložili zakaj ravno Slovenci tega dovoljenja ne moremo dobiti.

Avgustin Kuk, Član odbora za Slovenski Sklad do 26. aprila 1992.

"IN" št. 08 poroča, da je vlada imenovala za "predstojnika VARNOSTNO-INFORMATIVNE SLUŽBE (VIS) Janeza Sirše, nekdanjega ministra za turizem" in znanega levičarja. Vodstvo SLS je na to mesto predlagalo dr. Franceta Bučarja, od komunistov razrešenega rednega profesorja na juridični fakulteti v Ljubljani; pa zgleđa, da po mnenju Drnovskove vlade za to službo ni imel "pravih kvalifikacij".

PLAMEN

Dekliški zbor PLAMEN V TORONTU.

Dne 14. marca je v cerkveni dvorani na Manning Ave., nastopila v samostojnem koncertu pevska skupina 12 mladih deklet pod vodstvom Marije Ahačič-Pollak.

Pevski izvedenci so koncert vsestransko pohvalili, kakor ga je tudi številno občinstvo. Skupini za njen trudapolen uspeh čestitamo in jim želimo še dolgo kariero.

THE CATHOLIC REGISTER - 100 LET!

Največji katoliški časopis v Kanadi je letos februarja obhajal 100letnico obstoja. K temu jubileju čestitamo in upamo, da bo še naslednjih 100 let in še več pravilno informiral in usmerjal svoje bralce.

SLOVENEK

13. marec 1993

TAKO MISLIM

Vladajoca liberalno-demokratska (Drnovšek), krščanskodemokratska (Peterle), "združena" (Ribičič), socialdemokratska (Pučnik) naveza je izglasovala zakon o ZAMRZITVI PLAČ, potem, ko je sebi: svojim ministrom in njihovim namestnikom, državnim sekretarjem, poslancem, predsednikom, podpredsednikom in članom komisij ter vsemu ogromnemu spremljajočemu državnemu birokratskemu aparatu; (tajnikom, svetnikom, svetovalcem, sefom pisarn in njim podrejenim) zagotovila sijajne osnovne plače, in bogate dodatke vseh vrst. Zabetonirala je stanje kjer premnogokateri DELAVEC ZASLUŽI LE NEKAJ STO TOLARJEV NA DAN, prej omenjena vladajoča SUPER-ELITA PA NEKAJ STO MARK NA DAN.

Peter Zidar, preds. Svobodne stranke.

Na drugem mestu Slovenca pa beremo, da bodo te nove plače izpraznile državno blagajno mesečno za 23 milijonov tolarjev, v času, ko je minimalna plača okoli 20.000, delavca okoli 30.000 tolarjev, bodo "najrevnejši" poslanci zaslužili 136.815 tolarjev, predsednik državnega zbora pa bo iz blagajne postregel 232.563 tolarjev. Poslanec Marjan Podobnik (SLS) je zahteval znižanje plače, pa je bil zavržen. Proti zamrznjenju plač je glasovala Opozicija češ da bodo prizadeti samo najrevnejši:

Za primerjavo: V Kanadi je plača federalnih poslancev \$64.800, Predsednika vlade pa \$74.000, na leto. Delavci na auto-Assembley lines pa zaslužijo cca \$18.00 na uro. Torej: delavci cca \$ 650 poslanci pa dvakrat toliko na teden.